

Vg
345

π 19

7 198(21)

Vg
345

Seria Hesperon

SIO IOANNIS CELLARII
Gnostopolitani hebraicarum
literarum Lipsiæ professo
ris, ad apologiam. P.
Suauenij. Inuenies
Lector præter
cetera, q̄
res

fit magna oratoris professio,

Lector Eme, Lege,
Probabis,

BIBLIOTHECA
PONICKAWIANA

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK
HALLE
(GALE)

RESPONSIO IOANNIS CELLARII
Gnostopolitani. ad Apologiam Petri Sua-
uenij Mofellani discipuli.

*Qui male
loquit alios
obiurgas
male audit
videat Sa-
lusti? inue-
ctiva cōtra
Marcū Ci*

*Preter gree-
cos autores
scribit id de
persecolati =
n? Quidius
4. Meta .
li. et. 5.*

Vid mihi vnq̄ optatius cōtingere potuisset?
q̄ vt apud eos mihi innocentiaē meę defendē
di occasio daretur, qui modis om̄ibus Chris-
tianissimi. preter morū grauitatē, vite sancti-
tudinem. altissimarū rerum scientia tantum pollēt: vt nul-
lis vbiuis gentium inferiores dicere possis. Quib⁹. etsi op-
timo iure tuam in me procacitatem ac ineffrenem detra-
hendi libidinem cōquererem, tamen cum nec eo te nomine
digner. nec ita tua q̄uis virulenta tela multū timeam. Pri-
mum omnium (qm̄ me virum qualem promiserim euo-
cas, quod pl⁹ me mouet q̄ vel tota tua apologia) paucissi-
mis tibi respondebo. firmiter id mihi persuadens, omnem
quā carpēdo voluptatem cepisti. nō tam male audiēdo. q̄
vere, breui in amarorem tibi versum iri Ac multo cunctā
tius posthac te calamū sine vrgente causa in quempiā di-
stricturum. nisi et id adeo scirē. et causa nulli⁹ esset momē-
ti. eos profecto haberem et iudices et testes. quos nulli nō
(saltem boni et cādidi) iam pridem ad cœlum extulerūt,
summam illam virtutū in eis admirati iusticiam. sine qua
quantūuis ampla regna concidunt. Hi enim sunt Lipsicę
Academię viri. qui non indigenas solum et ipsorū subie-
ctos imperio defendere studēt Verū etiam aduenis et pere-
grinis. quibusq̄ semper equalia iura impertiūt. Quis er-
go sub illorū clypeo tutus ac satis tectus. a tuis illis illepis-
sissimis nugis terrefieret? presertim quum olim in palla-
dos (quā ipsi habent presentissimā) clypeo firmissimū p̄si-
diū collocarit vetustas adeo vt Danaeius ille heros eo mu-
nitus. quicquid se suo obijceret certamini mutarit in saxa.

Accedit ad hoc quod maximus ille ac optimus principū princeps deus nobis Mecœnatem largitus est incomparabilem, herosa Georgium Saxonie principem. & ut et is pro suo instudiosos benignissimo ac propensissimo affectu nos facile. non a te solum. sed quibusuis alijs assereret. Solet enim ille ut eius diuina plane est sapientia. suæ Academicæ cultoribus. in quorum numero nos esse p̄ter te blateronem. negat nemo. solet in quā plenis semper viribus adesse. Siquidem quum plusq̄ pro humano ingenio. et singulari prudentia, ac in rebus gerendis vigilantia et industria vix credibili hūc in modum reliqua administrat. ac regat om̄ia. ut nihil min⁹ opus habeat. q̄ illo homerico

ου χρη παννυχιον ευδειν βουληφορον ανδρα
ω λαοιτ επιτετραφαται και τοσσα μεμικλε.

Cur nam in postremis duceret sapientissimus princeps suum illud Lyceū? quod iā eius. ac deū benignitate tā florens est. q̄ quod florētissimum. ex quo cumulatim quotidie sapientissimi simul et eloquentissimi viri tanq̄ ex equo Troiano prodeūt Itaq̄ quū viris huius inclyti gymansij prober. nihil est. ut vel te vel tuos asseclas ac complices a deo pertimescam Certius em̄ certo scio. q̄ primum vel p̄transenam solū controuerſiam nostrā inspicient. mox ut eorum est sagacitas. in illo te hominū genere vel primipilum odorabūt. qui quum nulla re alia clari esse possunt q̄ calūnia et falsa aliorum criminatione. nihil nō audent. nihil nō moliuntur. et omnem (ut in prouerbio est) lapidem mouēt. quo rumusculos quosdam vulgi utcuq̄ aucupētur O misera gloriolæ fitis O vanitatis vanissima vanitas si nullis alioqui ingenij monumētis nois celebritatē speras q̄ hūiusmōi nugis. dubio p̄cul perpetuo eris obscur⁹. aut tam laudatus eris q̄ Ephesie Dianę tēpli incensor Herostratus similis glorię sititor Et eo quidē iustius ut qui pri

Laus illustriſſimi principis saxo-
nū ducti rē.
Georgij.

Laus acadēmie Lip.

Gen⁹ hominū pessimus quod criminatione clari fieri sperat.

Strabo herostratū vocitatū scribit li: 14 alij phlegiā nominant.

A ij

**Laus Illu-
strissimi prin-
cipis Geor-
gij.**

**Proponit id
in quo tota
farrago hu-
ius et rursio-
ne z Suave-
niane apo-
logie consi-
stet.**

**Sententia. z
quidē veris-
sima.**

**Quam in-
feliciter ce-
dat detrac-
tio z mordē
di studium.**

mos ingenij foetus (ne dicā enormia mōstra) in id enixus
sis. vt quos iure fouere deberes. calumniaris. et vniuersitas
ti. cui te solū simulas bene velle. atq; Illustrissimo nostro
principi inuisos reddere studeas eos. q; neruos ingenij om-
nes in id vnū et dies et noctes tendūt. quo pro virib; Aca-
demie huius eiusq; alūnis profint. et apud quos nihil post
vltramūdanum illum deū. aut est aut vnq; erit magis su-
spiciendum illustrissimo principe Georgio viro. qui ab
omnibus seculis celebretur dignissimo que. vt clarū est. in
hoc progenuerūt fata. quo eius potissimū liberalitate, cō-
silio, prudētia, vera studia per omnia renascantur.
¶ Quapropter quū tibi clare probaro. simul Illustrissimi
principis hui; patrie optimi parentis. auctoritati et ampli-
tudini meis scriptis detractū esse nihil simul vniuersitatem
me ingenio. labore. scriptis. industria. quantū mihi licue-
rit prouehisse et tantisper id. dum spūs hos regat artus fa-
cturum esse, simul Mosellano p̄ceptorī (vt dicis) tuo ni-
hil a me penitus iniuriarū aut factū aut illatū esse. Si hec
inquam fatis superq; probaro. reliquū erit. vt tua tibi scri-
pta per inde foeliciter cadant. ac semp id genus zoilis con-
tingit Ita em̄ a primis literarū monumētis comparatū vi-
dem; . vt boni ac infantes a maleuolorum insultu parum
tuti fuerint Quippe semp fere. vilia et abiecta ingenia ce-
teris obstreperūt. in eum tamē finē res vt plurimū p̄cessit
siue deus voluerit. siue ita meretur innocentia. vt dū bono-
rum fame detrahūt mali. ipsi se infames faciant. Sic cōtra
Theophrastū illum peripateticorū fere summū meretrix
Leontiū scripsit. cōtra Homerum zoilus cōtra Virgiliū
Filistus et Corni fici; cōtra Empedoclē indoct; Epicur;
contra Dionysium Areopagitā, Isthyras contra diuum
Ioānem euāgelistam Diotrephes. cōtra sanctissimū Hie-
ronymū Ruffinus. et nuper cōtra meum illū doctissimum

mandato scripsi aliter se habet? Nonne dñi cōsiliarñ et ip-
sum quoq; vniuersitatis cōcilium doctorib; disputaturis
et statuta et mandatū principis nostri Illustrissimi remo-
tis arbitris prelegerunt? quod quū de alijs quibusdā tum
imprimis de modestia preciebat: negabis ne hoc? at mul-
torū testimonio et relatu grauissimorū ita factum: et audi-
ui et scripi. Vide nunc qui vir lies. vide quā tu nō intellec-
ta inuertis. vide quo torqueas cōtra videlicet literarū mea-
rū genuinū sensum, ac mea ipsius cogitata. In aperto ita-
q; est. qua nam et me et lectores singulos. cū ipostura tum
iniuria afficias. vt qui de syncophancijs clācularijs misere
conquerularis. interim aperte coramq; omnibus. $\sigma \nu \nu \kappa \omicron \phi$
 $\alpha \nu \tau \iota \sigma \theta \alpha \iota$. audēs aliorūq; et verba et sensū iuertēs. Verū rhe-
toricabimur et tecū logodēdale. Qui id secū decreuit. de-
cretū sancte et caute seruauit. seruatū prestitit ne. nō solum
Mosellani memor nō sit. sed etiā eius ipsius. et factorum et
dictorū. vt nō ab alijs gratia illius male audiat. a quo tan-
q; arrogantulo. et amicorū neglectore. nullā gratiā spe-
rat. Num is nomē eius tacet et factorū meminit. requiro
acumen tuū. Nōne et Aristoteles et. M. Tullius cōfutato
eo quod sequit et pcedens dilutū testant? Sed fieri nō po-
test vt hi qui philosophiā ex qua omnis copia oratiōis na-
scitur cōtemptui habēt. aut foeliciter rhetoricent. aut rhe-
toricantē etiā vtcūq; intelligāt. Hinc te posthac intra tuā
cōtineas pellē qui ad vera et seria studia pculdubio es in-
eptissimus Sed forsitan nō ita obtusus quin intelligas nūc
me neq; Mosellanū neq; eius Orationē notasse. me aut ves-
hemēter abs te iniuria affectum. vt qui non solum feceris
Libenter enim hanc distinctionem agnoscis. sed etiam in-
tuleris, qui prim; famam meā iam per tot celebria Gym-
nasia, per tot regiones, apud tot summates viros illesam
primus maculis aspergere nisus es. Et hoc tibi certissimū

B

Quia in alijs
dicere: vult
omni vitio
careat nece-
sse est.

Ad destruc-
tionez cōse-
quētis seqt
destrucio
antecedētis

Theolo. ne
gāt bonum
aut pietatē
esse. vbi ex
pectō origo
est.

Laus Era
smi Roterod
dami

Laus Joā.
illi⁹ Capni
onis.

In quodam
Episto. ad
Murmelliū

Laus Cap
nidis et Ja.
Simleri.

Hermanus
Buschi⁹ po
etarū dec⁹.

habeas. etiam si per homines id inultum fuerit. deos tamē
punituros quibus et cristas tollas, et in preceptorē pius tibi
videare. Egregia per deū pietas. hominē sanctissimis literis
addictū. pace atq; ocio gaudētem. Christianā charita
tem erga omnes et singulos. quantū humana fragilitate
fieri potest. diligētissime seruātem ita traducere et nō solū
Apologia sed et epistola exagitare. et in certamē etiā vlt
tro lacessere. Fui. id quod absq; iactātia loqui licet Maximo
illi et optimo literarū antistiti. atq; sūmo theologo. D
Erasmo Roterodamo. grat⁹. Io. q; Reuchlino. p̄ceptori
meo. nūq; pœnitēdo quē vt audirē. atq; corā viderē multa
itinerum pericula obiui. eūq; tandem Celle Bacenarū in
Thermis harcinijs deprehendi. Quæ res maxie mihi leti
ciæ fuit Cōfestim excepit me cū collega meo hūanissime,
nihil comitate nihil suauitatis penit⁹ obmittēs Dñi boni. vt
mei Buschij verbis vtar qui eū totū ita descripsit, et vt sic
dixerim animauit, vt nullus Apelles. nullus Zeufis nul
lus Parrhasius queat viuidius vel absoluti⁹ Dñi boni dico
quāta est in homie illo festiuitas salua grauitate, quāta me
moria antiq̄tatis. quāta poetarū. quāta rerū gestarū. quā
ta exēplorū omniū memoria. Sed quid ista aurib⁹ tuis in
gero. qui solū obscuris delectaris. Crede meā familiarita
tem neq; spreuerunt. vere. πολυλοττου και θεοπνευστου
θεολογιασ, Volphangus Fabricius capito. et Iacob⁹ Sim
lerus summi assertores. et de quo paulo ante dixi Hermā
nus Buschius homo preter reliqua ingenij insignia poeta
laureat⁹. immo poetarū nostri qui decus haud quāq; vul
gare. qui et ipse hic trienniū iuuentutē Lipsicā sūma laude
docuit. is vel in primis me summa beniuolentia semper cō
plexus est. Vnus repertus est orator Mosellan⁹ cui nō fa
tissacio. et eius discipuli. qui vel illius instinctu vel ei⁹ mo
ribus, quos a p̄ceptore tanq; hereditario iure acceperūt

me exagitāt. me p̄scindūt. et q̄ntū p̄ eos fieri p̄t diffamāt
¶ An nō licet nobis. sciole, de Lipsica disputatōe amicis
scribere? si tui similē p̄ceptorē nō iterferam? maxie quū
sapiētissim⁹ princeps id habēde orationis negociū ei non
primo dederit. Sed. D. Othoni de pack. aut magis p̄ lin-
gulari et diuino ingenio puerulū exoptauit qui tali mūere
fungere. nec vniuersitatis cōcilū Mosellanū. ad hoc mus-
nus sed. consultū atq̄ eruditū virū. D. Simonē Pistoris iu-
ridicę facultatis ordinariū p̄elegit. Nō negabis ergo vt
cūq̄ os durū habeas quin absq̄ omī Mosellani iniuria. to-
tum et factum. et nomē Mosellani obmittere potuerim. et
quū me hoc fecisse iam clare intelligas. quid nā ampli⁹ de-
syderas? q̄ vt tuę petulantię p̄enas des. Nam etsi eū. sicu-
ti tu facis. p̄legisse scriberē. nulla iniuria Mosellano. sed ig-
nominia accederet. et principis nostri serenissimi munifi-
centia. et Academię hui⁹ laus nō solum nō imminueret. ve-
rum et amplior. et maior fieret. si modo vnq̄ augmētum
accipere potest Id quod iā tibi clare p̄babo Et ad hoc ri-
te perficiundū res est paulo alcius repetēda ac primo om-
nium ex te. qui Mosellanū iam Oratorē. iam recitatorē. iā
id quod alioqui maxime exhorres etiā p̄lectorē impru-
dens facis. ex te quero. An dū Illustrissimus princeps no-
ster qui de disputatiōe verba faciat. puerū exoptat. vt qui
morum innocētia. et vitę puritate theologū referat. an eū
omībus dicēdi facultate eo ipso et p̄fert. et ob id maxime
oratorē estimat? dices procul dubio. nisi simul vt sciētiarū
ita rerū sis inexptissimus. nihil mius a prudētissimo prin-
cipe fieri. Quid quū dehinc. D. Othonē de pack delegit. an
principis acerrimū iudicium. et pene incredibilis sapiētia
eum reliquis omībus huius Academię alūnis eo et doctio-
rem et eloquētiorē putat. ne hoc quidē facile est asserere
Quid tandē de Mosellano? posteaq̄ male affect⁹ D. Otho

Licuit Cel-
lariū nō esse
memorē mo-
sellani.

Vide q̄d p̄-
bandū p̄po-
nat.

Argumētāt
ab ipossibi-
li z simili.

mun⁹ orandi. medicorū snasu honeste reijcit Quid? num
n̄s quia doctissim⁹. quia eloquētissim⁹ quia is. quē tota aca
demia dehinc. immo vniuersus terrarū orbis oratorē salu
tet: vltimo tandē a p̄cipe in Othonis locū sufficit? Quod
si hoc affirmas. preterq̄ q̄ cogaris fateri: et puerulū et .D.
Othonē ad oratorias actiones Mosellano p̄stantiores a
principe iudicatos. etiā academiam hanc facies infantem
et eā quē hactenus eloquētię studijs multorū inuidia foeli
citer floruit et nūc dei mūere. et p̄cipis mūificentia. ma
xime omniū floret. ad dicendū ineptissimā: vt quē quē in
latina dictiōe cū Mosellano conferat habeat neminē. et ad
hoc accidet: vt vel p̄ceps inuid⁹ vel mius rerū peritus no
scatur Dum Mosellanū ad oratoria mūera omniū aptiss
mum vix ad extremū tandem in alterius locū sufficit Aut
ergo inuidētię morbi insimulas principē, aut rerū imperi
ciam inpinges Siquidē vel inuidia tātis per abnuat Mosel
lanum rei p̄ficiundę p̄esse. donec et puer apt⁹ negaret et
D. Ottho officiū morbi gratia recusaret. Vel imperitia ap
tiores antea iudicauit puerū theologū p̄ferentē. et .D.
Otthonē illū. et nobili gente ortū. et vocis mollitudine et
actionis decoro p̄stantem.

Vide mi lec
tor quātuz
sit logicam
nō spernere

¶ Discute itaq̄ nūc vel totam logicā cuius extreme igna
rus es. vel duos Theodori libros. quos biēnio quo cū p̄
ceptore eggisti fere solos audisti. vel rhetorica. enthimema
ta dilemmata. anthiteta. et alia id gen⁹ ornamēta. vtrū em̄
dixeris: absurdissimū erit Nā princeps ab omī inuidia est
alienissim⁹. quū gregarij solū et infimates sumatib⁹ inui
deant Princeps aut et iure et dei voluntate et maximus et
magnificētissimus est. et a rerū imperitia tm̄ abest sapien
tissimus Mœcenas noster. quantū tu his omībus refertissi
mus. quippe inuidētissim⁹ et indoctissimus. Sequet̄ ergo
tertium quoddā, quod nā dices? Inuictissimū videlicet Sa

xonię ducē Georgiū nō p̄pterea id munus Mosellano des-
diffe. q̄ is vnus plus om̄ibus sui Lycei alumnis latina elo-
quētia p̄staret. et ab om̄ibus post hac orator salutandus
veniret. et ne sub lese maiestatis pena Mosellanū p̄legis-
se quispiā audax audeat dicere. Verū vt stipēdio cōduct⁹
gręcarū literarū p̄fessor. nō tam pecunia q̄ honorib⁹ alli-
ceret. quo iuuetutē Lipsicā indefesso labore dehinc in grę-
cis erudiret Quā p̄ncipis et Academię huius bñficiā
quantū Mosellan⁹ agnoscat. quauē hactenus diligentia id
p̄stare conat⁹ fuerit. aliū disputāt. ipse hoc audio: p̄clarissi-
mos ab eo in cęptos autores nondū ad vmbilicū inter p̄-

¶ Vides Credo q̄ nihil Acadē (tatione deductos.
mię refert etiā si Mosellan⁹ Orator nō sit et principi igno-
miniā accrescere nullā. si cōductus p̄fessor id nō satis p̄-
stat. quod adulescētuli Gymnasij sui declamādo. vt audio
plurimi plurifariam exhibēt. Nō ergo alicui⁹ erroris aut
falsi cōuicerer. si id quod tu facis Mosellanū p̄legisse scri-
berem. Siquidē tu discipul⁹ eū recitasse solū. nō egisse. vsū
scheda, nō memoriter pronūciasse palam et aperte scribis
Cur igit̄ aut mihi aut aliū vitio daretur. si eum ipsum p̄le-
gisse scriberem? Quādoquidē vti scheda. et ex ea recitare
tam clare significat aut legere aut p̄legere vt nihil opus
ad hoc habeā vel Tulliū vel Varronē citare. Legere quidē
si sol⁹ tibi: p̄legere si et alijs legas. Quod idem quū faceret
in Italia Codr⁹ ille Vrceus hō nostri qui in vtraq̄ lingua
oim̄ doctissim⁹ maluit lectoris hūilitatē verecunde agno-
scere q̄ oratoris maiestatē arrogāter vendicare. nempe se
nō oratiōes habuisse sed sermones fecisse testat̄. et aliū ple-
riq̄ huius rei authores sunt.

¶ Nūc ergo vel talpa et hypsea es cęcior vel clare vides
me simul falso mendaciū abs te infimulari. simul te exteris
notū facere. quid prestiterit sua actione Mosellanus. quod

Notāda hi-
storia.

Hypsea ce-
cior.

Attēde quā
tares sit ora
toris p̄fessio

Oratorē to
tā Encyclo
pediā artiū
callere nece
sse est.

ego penit⁹ obticui. et si illud idem fecissem. credo impune mihi tuo exēplo licuisset. Iam itaq; arrige aures Pamphile et sane perpēde q̄ inique mecū agit. qui primū iniuste et falso accusor facti. de hinc eius facti a quo ne quidē accusator et actor liber est et immunis. postea vel ad Critolai libram pensita tuā in rhetoricis infelicitatem. et q̄ belle tibi cesserit argumētari. qm̄ hactenus semp cōtrariū ex tuis argumētis sequi plane. percepisti.

¶ Verū libēter admodū scirem. cur nā tu tātō opere conareris equis vel iniqs musis Mosellanū oratorē facere. quū illud ipsū nulli vnq; veteres. et Ethnici quāuis eloquētissimi sibi vēdicare ausi sunt Nā nota est illa. M. T. hominis gloriæ alioqui omniū cupidissimi. et latinarū literarū parētis vox Fateor me oratorē. si mō sim. aut etiam quicquid sim. nō ex rhetorū scholis. sed Academię spacijs extitisse. quid si hoc idem tā vehemēter ambit Mosellan⁹? q̄ tu eius discipul⁹ eo forsan impulsore velis remisq; asserere cōtendis. da hoc meę fidei an totus orbis Christian⁹ fastū hoīs et ambitionē incredibilē et stupendā admirabit. An ne p̄pterea hęc placet p̄fessio quia in tertio de oratore ad Q. Fratrem libro Crassus a Cicerone loquēs introductus probat oratorē omniū artiū Cyclopediā habere. et quū eloquētię vt ceterarū fundamentū sit sapiētia. neminē eloquētem esse nisi sapientē. et eū qui reliquas artes omēs calleat Nā et illud neminē eloquentē plurimos disertos viros preterq; q̄ Marci Anthonij nō Ciceronis est. etiā penit⁹ Cicerō agnoscit et serio vtq; maxie in de p̄fecto rhetore tractat. Gloriosa itaq; et nimirū magnifica p̄fessio erit. et nō parua laus in discipulos a tali p̄ceptore redūdabit.

¶ Verū agedum p̄pendem⁹ singula Primū omniū Mosellanus orator esse cupiēs. p̄ter alia multa. opus habebit diligenter memoriam excolere, neq; tam parū p̄dere Cui

sani sui popularis p̄fessionē. qui multorū poetarū testimo-
 nio artificialē memoriā optie docuit. et de qua tot et tanta
 et rhetores et oratores p̄ceperunt. nā ea sola literarū om-
 niū et totius eloquētię thesaurus est. sic nihil dehinc opus
 habebit scheda. Nempe notū est illud Marci Tullij in ora-
 tore: memoria iuriscōsultorū. acumē dialecticorū. senten-
 tia philosophorū. verba prope poetarū. vox tragediorū.
 gestus pene summorū actorum est requirēdus. Deinde la-
 tera et spūs erit cōfirmādus. ne toties orationē silētio inter-
 rumpat. et simul cū stupēda cūctatione tā fedē excreat. vt
 auditor interdū dubi⁹ hereat an finis oratiōis sit. an quic-
 piam superet. Postremo vox ipsa et eius mollitudo mul-
 ta et pene infinita exercitatiōe cōfirmāda erit. ne potius
 gallinā cantasse q̄ oratorē verba fecisse auditores dicant.
 Nec tu hic mihi Aristotilem afferes. vt quē neq̄ ab alijs
 vnquam audisti. aut sane forsā vnquam, dum vt audio
 artium professores, ita parui pendes. intelliges. de his ip-
 sis que nobis insunt a natura neq̄ laudamur neq̄ vitu-
 peramur. Nescis ne belle rhetoricator Aristotelē i vniuer-
 sum negare. nobis artes a natura in esse. nedum oratoriā,
 sed exercitacione et vsu parari, et ob id longius etiam cō-
 tra p̄ceptorem Platonem differere, sed mirum non est
 te ignorare. quid philosophi statunnt quū ne quidem rhe-
 torum p̄cepta. magni etiam oratoris discipulus calleas
 Siquidem Tullius inquit vsū et tractationem vocis in
 nobis esse, et Demosthenem illum natura alioqui ineptis-
 simum ad hanc oratoris p̄fessionem (quippe qui et vo-
 cem habebat absonam et ne .R. quidem literam articu-
 late proferre poterat) exercitacio. et vsus vehemens eue-
 xit, Nam quid egregius homo in sua illa factitauerit
 strobe, quid lapillo in os inserto contra fere nature
 p̄scriptum fecerit doctis clarū est. tibi forsā icognitū

Memoria
 ip̄ime ora-
 tori necessa-
 ria.

Spūs ⁊ fir-
 ma latera i
 oratore exi-
 guntur.

Refutatio.

Exercitati-
 one potissi-
 mū oratoris
 ars cōstat.

Demosthe-
nem grecuz
hoiez Sua-
ueni? latine
ligue paren-
te affirmat

vt qui eundem latine, lingue parente dicas id quod natu-
ra negauit. exercitatioe cosecutus est. At ia docti quide has
beri volumus, sed non esse, Gaudemus oratores salutari. Cice-
ronis aut et Demosthenis studiū et diligentiam refugimus,
quorum alter studij gratia Athenas et Rhodū insulam ac totam
Greciam plustravit, alter an telucanis vigilis opifices exu-
perabat oēs. Perspicias itaque mi Suaueni me non tam literato-
re esse quin sciam quod distet gra lupinis, et quid inter rhetorem et
oratorē intersit Si ergo hec tuus pceptor desperat, ei ego
suaseri. ne hac pfectionem temere arroget. Et tibi ne plus
equo ipsū efferas. ne et simul te et illū doctis ostentui pbeas
et illud ingeminet. ομοια κορακον οα.

Grammaticus
et rhetor mo-
sellanus.

¶ Sed quod multis ago, credo te et singulos plane intelligere
Mosellanū oratoris nomine. adhuc multo multoque indignū
Grammaticus, quod pro me licet salute imo si vis etiam rhetor
Essent iam Langius et Mosellanus in latina dictioe et actione
oratoria conferendi quorum ita predicam amicitiam. ac si ignotū es-
set. quātis odiis ante aliquot saltē mēses in se mutuo iuecti
sūt Tu hoc habeas Langiū illud quod in oratore summum
esse quique iudicat. multo maiore dignitate prestare quam Mo-
sellanū. Dices quod audio. quodue dicis? Actionē dico et orato-
riā pnūciationē. Nescis ne id quod Tullius scripsit ē aut actio
quasi corporis quedam eloquentia quā constet et voce et motu: et
infantes actiois dignitate eloquentiæ sepe fructū tulerūt. et
diserti deformitare agēdi. multi infantes putati sūt. Restat

Epilogus.

itaque vt tu omnibus nūc nosceris me falso crimiatū et quidē
primus Nam me neque Mosellani neque eius oratiois neque facti
eius. plectionis. scilicet mentionē fecisse. hac ratione clarū erit. et cur
id fecerim. et quomodo mihi licuerit. Etiam si fecissem tuo exemplo
et iure fecisse de qua re iudicent et presentes et posteri. Tu vale
vt me vis, et neminem post hac scriptis lacessere audeas
Datū Lipsie. &c. τέλος,

præceptorē Ioannem Capniona Pepericornus . iudges
tictus. mōstrum profecto cū suis asseclis vltra Scythicos
montes deportandū Non ergo mirū si ipse nihil tale meri
tus abs te infecter. qui si tāta literas cura p̄sequeris. quā
ta et similes et videri vis. da hoc meę fidei. multo et mode
stius et humani⁹ in illa Apologia imo potius tua cacolo
gia ageres.

Argumenta
tur a simili

¶ Sed agedū videamus tandem quid sibi tuę velint in me
satyrę vt quę primi omnium ingenij tui foetus sunt. quicq̄
dubio procul ita te referent quemad modū filij parentē. et
ex illis . tanq̄ Leonē ex vnguibus te penitus cognoscent
omnes Itaq̄ mox in vestibulo tuę Apologię adeo nobis
tragice prescribis nescio qua nimis disiecta atq̄ perlōga
nec hiatu deformi carēte orationis periodo. quod nam ve
rum et germanum censerī possit super disputatione The
ologorum epistoliū videlicet omnib⁹ affectibus seclusis
conscriptū. Quale Melanchton noster nuper ediderat. eū
tu quantum potes . quo fortassis me male vras. laudibus
effers. ac perinde ipse veritatem suis scriptis abrogassem

Paroemia.

Notatur ni
mis longa
oratio atq̄
disiecta pe
riodus.

¶ O illepide. nescis quanta inter nos animorū sit coniunctio
profecto talis. vt nihil ego audire magis gestiam . q̄ mei
Philippi doctissimi atq̄ item eloquentissimi. sed et candi
dissimi amplissimas laudes Ac quotidie his Virgilij versi
bus secum loquor Dulcia amara prius fient. et mollia du
ra Candida nigra oculi cernent . et dextera leua Qm̄ tua
de nostris emigret cura medullis Verum tu indignissim⁹
qui tam putidis et penitus humi repentibus scriptis tan
tum hominem laudibus vehas. quem magnus Ille Eras
mus. musarum dulce delictum . alteraq̄ anime meę pars.
et vnice diligit. et plurimum vbiq̄ cōmendat. Vt interim
nobilissimos quoq̄ literarum antistites Hermanum Bu
schium. qui mihi parentis est loco . Hutenu . et alios tran

Argumentū
a cōtrario.

Loquit Cel
lari⁹ cū suo
Melāchro
ne versibus
virgilij.

Laus Phi
lippi melā.

Accusatur
mēdaciū cu-
ius ipm pri-
insinularat

Prima cau-
sa cur mosel-
lane oratōis
Cellari⁹ mē-
tionem non
fecerit.

De Manlio
Liuuis li. 6
ab vr. con.

seam. omnes mirū immodū eius et ingenio et eruditiōe gau-
dent Nec tu inter nos (tantus eius est candor. et constās
amicicię fides) quippiā vel suspitiōis tuis delirijs excitabis
¶ Deinde me minus sincere protestatū in nulli⁹ vel odiū
vel fauorē scripturū qui Mosellanū orationem prelegisse
affirmarim Primū omnium vide ne tu plus gquo veritati
parcas. et dum me traducere vis. et tibi et preceptorī non
paruā infamiā interim cocilies. me em̄ vera scripsisse. im-
mo verissima palam erit. te vero falsissima omniū. qui affir-
mas Mosellani tui mētionē fecisse me, qui omniū maxime
ob hoc abhorruī, atq; id imprimis caui ne hominis nomē
vnq; epistolio meo interseret. Idēq; causis plurimis Nam
nō ita de me Mosellanus est meritis. vt eū quoquo modo
notū facerem Fabritio meo. quāq; tu me ab ipso hūaniter
susceptū. scribere audes Num quēpiā Mosellan⁹ huma-
niter suscipiet? quem academię huic gratū viderit? an eum
tractabit mitius. qui apud Illustrissimū principem vtcūq;
commēdatus erit. Ipse alter Manlius hoc regnū solus ob-
tinebit vt dum suo capitello visum fuerit vel laici interim
et qui nec apicem in latinis literis intelligūt. in hac nobis
lissima Academia hebraice prelegant. exclusis a plurimis
plurimū cōmendatis. Nescis ne? q̄ sepissime apud opti-
mates eius cenule quā et tu mihi obijcis mētionē fecerit?
cui ego inuitatu suo interfuerim. q̄ iactitat, q̄ palā pre-
dicat. se de hebraicis rebus me in ea ipsa cēna cōuenisse. neq;
a me ei per omnia satisfactum. et nihil me vltra Grāmati-
cā prestare posse. ac si bon⁹ homo et preceptoris precep-
tor qui in his literis omnino elementarius est. nondū lites-
rarum munerū satis in munerato habēs me examinasset.
mihi pectus introspeisset. quanta et que prestare possem
An quod secū ineptire noluerim (quāq; paucis omib⁹ q̄-
sitis suis satisfecerim) indoctior censebor? Hoc ipse. apud

doctissimos viros quorum omnium benevolentiam presentem
orem sensi quod eius. hoc inquam didici. ineptissimos esse. qui
dum minime decet de summis rebus disputare volunt. et
dum fere ebrii sunt. incipiunt. *Φρονειν*. Hoc etiam tibi plane
persuade. eius panis. quo dei munere. nunc quod indigni. iam
dudum. mihi in scorpiones versus est. dum ita vel unam coe-
nulam apud magnates quosque exprobrat. et tu precepto-
rem referens. officia eius simul obiectas. quae tamen sunt
nulla. Et si ideo caenam mihi dederit. quod putas me ea eguisse.
et preterea scriptis petulantius effers.

Ibis Arcinum post hoc iactator ad axes

Conuiuia et capies quemlibet inde tibi

Sed notum est. *κακον κατακοσκακον ωρον*. Certum habeas ne-
minem Mosellanum inuitare aut cum quopiam familiaritatem con-
trahere. nisi ex quo vel emolumentum. vel iactantia cuius-
dam animum sperat.

Deinde non sedebat animo meo eius mentionem ullam facere
Nam ut ut scripsissem eum orasse. non satis habuisset. ut homi-
nis est fastus et Thraconica iactantia. nisi simul quod belle. quod
lepide quod memoriter quod apposite. et nescio quibus modis
magna et chartae et temporis iactura. non citra multorum
etiam reprehensionem addidissem.

In has igitur symplagidas actus. quo hic tranquillius
hebraice. omni qua hactenus nisus sum diligentia. iuuentu-
tem Lipsicam. et reliquos literarum amatores docerem. Mos-
sellani nomen apud plerisque. qua causa deus scit. et multi non
ignorant. penitus inuisum coticui. et totum illud quod vel pre-
lectum ab ipso est vel precantatum vel si maius precoratum. ne
in epistolum meum utcumque tunc ex tempore scriptum. misceretur
vehementer caui. praesertim quam diuinam Illustrissimi princi-
pis. optimi studiorum Meccenatis sapientiam id muneris. D.
Ottoni de Pack dedisse intelligebam. cuius humeris. ut ple-

Pulchra su-
pra re ista
M. T. scri-
bit li. de ora-
tore. 2.

Odiosus ge-
nere officia ex-
probantium ci-
cero in lilio

Paroemia
id hoc loco
significans
exprobantis
preceptoris ex-
probans disci-
pulus.

Secunda cau-
sa notat mo-
sellanum sup-
bie. cuius ho-
mines et di-
uini sunt.

Laudat. D.
Ottho de
pack ut po-
te ad orato-
ria munera
natus.

15. 345
riq; omnes iudicāt. aptius onus hoc resedisset. Afferūt em̄ genuinā quandā et natiuam ad oratoria munera vocem.

De hac re ci
cero li. z. de
oratore.
Alludit ce-
sarea maie-
stas l. tanta
C. de ve. in
enu. par. si
quid. r. par.
sed si.
Alludit ad
Periū

¶ Habes itaq; quibus rationib; (deum ei elargitū. coactus Mosellani orationē transierim. idq; mihi licuisse opinor. Nam quāuis historica lex est vere scribere. neq; tñ omnia et minutissima queq;. necesse est. multo em̄ com- modius est. pauca effundere idonea q̄ in vtilib; p̄graua- ri Sed dices nō ita minutū est. quod Mosellanus prestitit maxime quū misellus ad feram vsq; noctē orationē elucu- brauerit. Sit vt vt sit. ipse iam multo ante tpe. quā vel ego iota scripserā. vel disputationis finis aderat. eam ipsam in- volgus mille fere exēplaribus disseminarat. que iā tum a- stupidis legebatur. Emorimur em̄ nisi hoc fermētum. et q̄ semel intus in nata est rupto iecore exierit caprificus. Dubio procul videbit nūc lector in initio meę epistole. ni- hil vel illusum vel mentitum. te potius mordendi. libidine meiq; criminandi incensum. cœlū terrę miscere. et interim omnino impudēter veritatē ledere. qui me affirmas in ini- cio epistolę conatū p̄suadere Mosellanū orationē suā p̄re- legisse. quū ne iota quidē in meis literis Mosellanū tuū vel oratorē vel p̄lectorē agnoscat Tu igitur. tu inquā obli- quis et ore et calamo singula vel loquēs vel scribēs inuer- tis et obliquas Ac vtinā qui me. romanis infœliciter vsū p̄clamas. vel latinis bene vtereris. Et plane ne plus equo respōsio hec excrefceret. pulchre tibi ostēderem tuā in las- tinis fœlicitatē. Difficillimū est em̄. id quod ille p̄cepit.

Biantis est
et Delphico
Datū oraclo

Υποβλεψαυτομ.
¶ Hactenus itaq; me falso et inique criminatū esse cogno- sceris neq; em̄ illud minus impudēs est mendacium. quo- rhetoricaris iniuriā non releuari. nomen tacere. factū autē publice diffamare. Quod nam tibi factum diffamaui au- dacule? An id quod de principis huius magnificentissimā

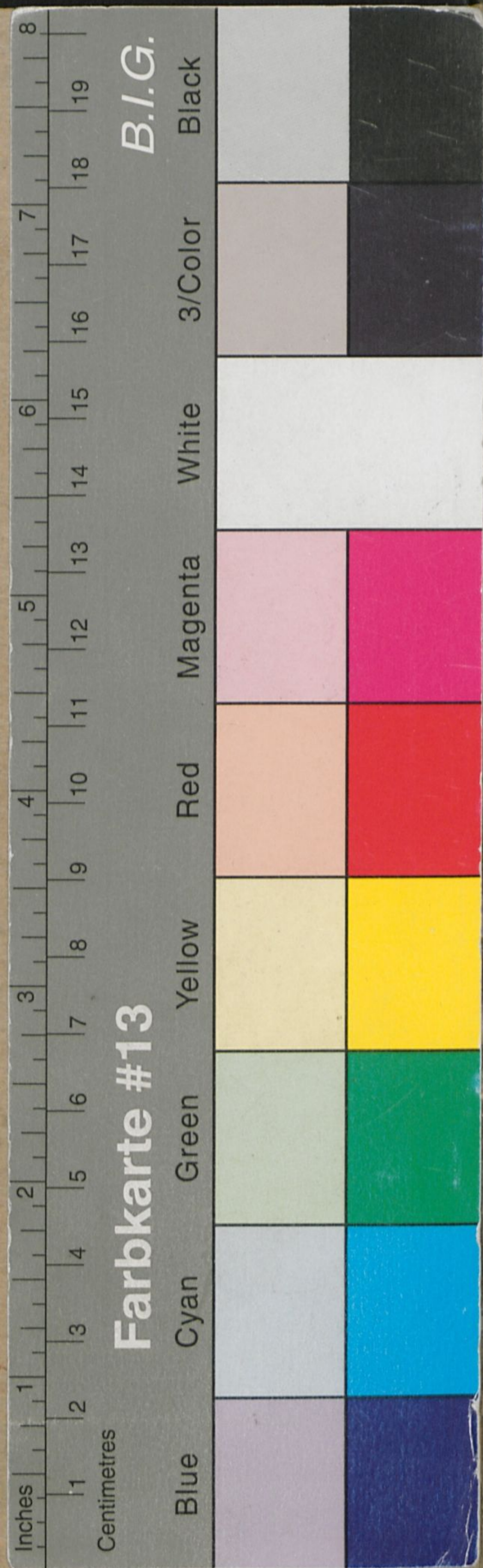
(X2206680)

B.I.G.

Farbkarte #13

π 198(21)

Vg
345

Seria Hesperon

SIO IOANNIS CELLARII
Gnostopolitani hebraicarum
literarum Lipsiæ professo
ris, ad apologiam. P.
Suauenij. Inuenies
Lector præter
cetera, q̄
res

fit magna oratoris professio,

Lector Eme, Lege,
Probabis,

BIBLIOTHECA
PONICKAWIANA

UNIVERSITÄTS- & BIBLIOTHEK
HALLE
(SAALE)